INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Projekt: Inovace oboru Mechatronik pro Zlínský kraj Registrační číslo: CZ.1.07/1.1.08/03.0009

Předminulý čas

Předminulý čas je důležitou součástí angličtiny a nelze se mu vyhýbat. Nesprávné použití času může totiž mít za důsledek nesprávné pochopení sdělení. Považujete-li se středně pokročilí, určitě byste měli tento čas používat alespoň v typických případech.

Kategorie času

Čas jako slovesná kategorie není totožný s časem mimojazykovým, nýbrž vyjadřuje časové zařazení děje z hlediska mluvčího nebo časové vztahy mezi různými ději vůči sobě navzájem. Děje současné s dobou promluvy jsou z hlediska mluvčího přítomné, děje předcházející před dobou promluvy jsou minulé a děje následující po době promluvy jsou budoucí. Čas je tedy deiktická kategorie jako některá zájmena a příslovce.

Anglický temporální systém se shoduje s českým v základním dělení dějů na přítomné, minulé a budoucí, avšak uvnitř jednotlivých časových sfér jsou značné rozdíly. Zatímco čeština má pro každou časovou sféru v podstatě jeden čas, který ovšem disponuje modifikacemi vidovými, jsou všechny anglické časy zastoupeny dvěma soubory tvarů, tvary prostými a průběhovými, a navíc stojí základní časy (prézens, préterium a futurum) v protikladu k časům **perfektním** (perfektum, **plusquamperfektum**, předbudoucí čas).

Použití

Předminulý čas jen těžko uvidíte izolovaně. Je vždy závislý na kontextu. Objevuje se totiž výhradně v minulých kontextech, tedy např. při vyprávění příběhů či událostí v minulosti apod. Říká, že nějaká činnost proběhla UŽ předtím.

S předminulým časem se také setkáme ve vyprávění příběhů, v románech apod. Příběhy jsou většinou zasazené do minulosti. Předminulý čas v nich použijeme, když vyprávíme něco, co se stalo před hlavní dějovou linií.

Problémy s překladem

Srovnání s předpřítomným časem anglického jazyka

Předminulý čas prostý je podobný času předpřítomnému prostému. Rozdíl je v tom, že předpřítomný čas se v angličtině vztahuje k současnosti, kdežto předminulý čas k okamžiku v minulosti.

Jestliže čas předpřítomný vyjadřuje děj, který začal v minulosti a pokračuje do současnosti, čas předminulý popisuje děj, který začal před jiným okamžikem v minulosti a pokračoval až do tohoto minulého okamžiku.

Srovnání s časem minulým

Čas minulý vyjadřuje v anglickém jazyce děj, který se odehrál nějakou dobu před současným okamžikem. Čas předminulý popisuje děj, ke kterému došlo nějakou dobu před minulým okamžikem.

Protože čeština předminulý čas nemá, není vždy jednoduché věty s tímto časem přeložit. To, že některý děj proběhl předtím, často nemusíme vůbec zdůrazňovat, protože je to logické:

He found out that someone ***had stolen*** *his wallet.*

Zjistil, ***že mu někdo ukradl peněženku****.*

Jindy nám postačí použít příslovce JIŽ a nebo jiné příslovečné určení apod.:

When he finally managed to get the money, they had already sold the house to someone else.

Když konečně sehnal peníze, ***oni již ten dům prodali někomu jinému****.*

I didn't know that the book I had found was my classmate's.

Nevěděl jsem, že ta kniha, *kterou jsem předtím našel****, byla mého spolužáka.***

Často je ale vhodné větu zcela přeformulovat a z děje, který proběhl předtím, udělat DĚJ/STAV, který platil v tu dobu.

When I got to the theater, the movie had already started.

Když jsem dorazil do kina, ***film již běžel.***

I found out everyone had gone.

Zjistil jsem, že ***všichni už jsou pryč.***

He had to walk because his car had broken down.

Musel jít pěšky, protože ***jeho auto bylo porouchané.***

Neexistuje žádný univerzální zůsob, jak tyto věty překládat. Platí zde **základní princip překladu**. Překládejte **význam**, **nikoliv slova či gramatické struktury**. Strukturu můžete

zcela změnit, význam je nutno zachovat. Proto se vždy zamyslete nad tím, co daná věta znamená a potom se pokuste v druhém jazyce vyjádřit to samé. Nevadí, když si přidáte slovíčka, když uberete slova, změníte čas, změníte rod atd.

Předminulý čas prostý

Forma

věta oznamovací	zápor	otázka	záporná otázka
I had done	I had not done	Had I done?	Had I not done?
You had done	He had not done	Had he done?	Had he not done?
He/She/It had done			
We had done		**stažené tvary**	
You had done	I'd done	I hadn't done	Hadn't I done?
They had done	He'd done	He hadn't done	Hadn't he done?

Angličtina tvoří předminulý čas prostý pomocí slovesa had a příčestí trpného. Příčestí trpné se u pravidelných sloves tvoří stejně jako minulý čas (*walk - walked, travel - travelled*), nepravidelná slovesa mají tvary různé - jsou uváděny v přehledech nepravidelných sloves jako jejich třetí tvar (*do - did - done,write - wrote - written*).

Předminulý čas průběhový

Forma

věta oznamovací	zápor	otázka	záporná otázka
I had been doing	I had not been doing	Had I been doing?	Had I not been doing?
You had been doing	He had not been doing	Had he been doing?	Had he not been doing?
He/She/It had been doing			
We had been doing		**stažené tvary**	
You had been doing	I'd been doing	I hadn't been doing	Hadn't I been doing?
They had been doing	He'd been doing	He hadn't been doing	Hadn't he been doing?

Čas předminulý průběhový se tvoří z předminulého času slovesa být (*had been*) a příčestí přítomného plnovýznamového slovesa (*doing*).

Pořadí vět v souvětích s WHEN, AFTER, BEFORE může být obrácené, před uvedenými spojkami nepíšeme čárku.

*They went for a walk **after they had finished** their work.*

After they had finished *their work, they went for a walk.*

When *she came to the theatre, the performance* ***had already started****.*
The performance ***had already started*** *when she came to the theatre.*

She ***had washed before*** *she started to cook.*
Before *she started to cook,* ***she had washed****.*

Se slovesy HOPE, EXPECT, INTEND, WANT, MEAN, tedy se slovesy, které vyjadřují očekávání nebo záměr, má předminulý čas význam nesplněného očekávání nebo neuskutečněného záměru.
I had hoped to see you. (Doufal jsem, že vás navštívím.)
I had intended to leave on Monday. (Chtěl jsem - zamýšlel jsem odejít v pondělí.)
I had wanted to send you a telegram. (Chtěl jsem vám poslat telegram.)

Krácení pomocí gerundia

V mnohých případech můžeme větu zkrátit

Např. *After reading, he went out.*